

Overzicht werken rond leerlingbegeleiding op PJC Schooljaar 2018 – 2019

Situering

Kwaliteitsvolle leerlingbegeleiding zet in op:

- het bevorderen van de totale ontwikkeling van alle leerlingen.
- het verhogen van het welbevinden van de leerlingen
- het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten
- het creëren van meer gelijke onderwijskansen.

Leerlingbegeleiding zit verankerd in de zorgvisie en vertrekt vanuit het continuüm van zorg. Dit betekent dat we een aanbod dienen uit te werken voor alle leerlingen op onze school én een extra aanbod voor die leerlingen voor wie dit niet volstaat.

De eindverantwoordelijke voor het werken aan leerlingbegeleiding is de school. Zij kan zich daarbij laten ondersteunen door externe instanties zoals PBD en CLB.

Domein 1: Onderwijsloopbaanbegeleiding

“Het begeleidingsdomein onderwijsloopbaan heeft tot doel de leerling te ondersteunen om voldoende zelfkennis te ontwikkelen, om inzicht te verwerven in de structuur van de mogelijkheden binnen onderwijs, opleiding en arbeidsmarkt en om adequate keuzes te leren maken op school en daarbuiten.”

In Zill! vinden we dit onder andere in:

-IVzv1: Keuzes willen, durven en kunnen maken door betekenis te geven aan die keuzes en daar de verantwoordelijkheid voor opnemen.

Op onze school werken wij hier onder meer aan door:

Fase 0 van het zorgcontinuum

- Kleuters te leren werken met hoekenkaarten en een keuzebord (IVzv1)
  - BC beroepen, brandweer, dokter, politie, bakker, kok, ...uit te werken bij de kleuters (OWsa2)
  - Kwartierlezen (kleuter + lager): zelf een boek kiezen (IVzv1)
  - Brugactiviteiten derde kleuter/eerste leerjaar (IVzv1)
  - Hoekenwerk in de eerste graad: opbouw waarbij de leerlingen steeds meer zelf de verantwoordelijkheid krijgen om te kiezen uit het aanbod (IVzv1)
  - Leerlingen kiezen zelf een tussendoortje (vb. na afwerken opdracht) (IVzv1)
  - Leerlingen kiezen zelf hoe ze leerstof verwerken (vb. verschillende manieren verwerken bijbelverhaal, zelf beslissen of je rekendoos wil gebruiken, ...) (IVzv2)
  - Leerlingen wordt gevraagd om keuzes expliciet te verantwoorden (IVzv1)
  - Leerlingenparlement (IVzv1)
  - 3-sporenbeleid voor de tweede graad (zill)
  - Verantwoordelijkheid geven aan kinderen in verband met het gebruik van hulpmiddelen (IVzv4)
  - Kangoeroewerking (IVzv1)
  - Actief inzetten op begeleiding naar overgang secundair toe: thema “op stap naar”, beroepenbeurs, secundaire scholen bezoeken, online testing i.f.v. studiekeuze, oudercontact: oriënteringsgesprek ..) (IVzv1)
  - BASO-fiche (IVzv1)
-
- Infomomenten aan het begin van het schooljaar.
  - Infobrochure en schoolreglement
  - Instapboekje dat aan startende peuters wordt bezorgd

- Instapmoment voor de startende peuters
- Opstart schooljaar + aparte ontvangst nieuwe leerlingen door de zorg.
- Oudercontacten
- Talentendag
- Overdracht tussen verschillende leerjaren

Fase 1, 2 en 3 van het zorgcontinuum

- Indien nodig overleg met zorgcoördinatoren secundair onderwijs
- Begeleiding bij overstap naar B.O.

Domein 2: Leren en studeren.

“Het begeleidingsdomein leren en studeren heeft tot doel het leren van de leerling te optimaliseren en het leerproces te bevorderen door leer-en studeervaardigheden te ondersteunen en te ontwikkelen.”

In Zill! vinden we dit onder andere in:

-IVzv4: Specifieke strategieën inzetten om vragen, opdrachten, uitdagingen en problemen efficiënt aan te pakken.

Op onze school werken wij hier onder meer aan door:

Fase 0 van het zorgcontinuüm

- Aandacht voor reflecteren en terugblikken bij de kleuters (IVzv2)
- Memory, kimpel, luisterspel bij de kleuters: inoefenen wat je hebt aangeleerd in verschillende spelvormen (IVzv2)
- Gezelschapsspelletjes aanleren en nadien zelfstandig spelen bij de kleuters (IVzv2)
- Kleuters leren werken met stappenplannen (IVzv3)
- Contractwerk bij kleuters **zill**
- Bij de kleuters klassikaal uitleg geven bij een opdracht die de kleuters vervolgens zelfstandig moeten oplossen. (IVzv3)
- Themaboeken hanteren bij de kleuters (IVoc5)
- Op internet opzoeken wanneer de kleuters iets aanbrengen (IVoc5)
- Agenda-gebruik actief opbouwen en inoefenen/leerlijn agenda (IVzv3)
- Gebruik van leerwijzers/toetsenwijzers (IVzv4)
- Aandacht voor het proces (naast het product): leerlingen laten uitleggen hoe ze tot een oplossing komen (IVzv4)
- Samen opdrachten ontleden en de kern eruit halen (TOMn1)
- Belangrijke leerinhouden afficheren in de klas (IVzv2)
- Terugblik aan het einde van een les: wat hebben we geleerd? (IVzv2)
- Zelfstandig gekende oefeningen laten opstarten (IVzv3)
- Inzetten op het leren afwerken van opdrachten (IVoz1)
- Tussentijds feedback geven over de tijd die nog rest om een opdracht af te werken (IVzv3)
- Leerlingen verschillende informatiebronnen leren hanteren (IVoc5)
- Leerlingen laten werken met stappenplannen (IVzv3)
- Leerlingen leren om hulp te vragen (IKvk4)
- Leerlingen zelf feedback laten geven over de opdrachten die ze krijgen (IVzv5)

- Leerlingen leren werken met studeerwijzers (IVzv2)
- Actief inzetten op coöperatieve werkvormen. (IVoc4)
- Hoekenwerk (IVoc4)
- Samenvattingen en schema's leren maken (TOSn1)
- Mindmappen (IVzv4)
- GW presenteren/tentoonstelling (IVzv2)

Fase 1, 2 en 3 van het zorgcontinuüm

- Er kan vanuit de zorg binnen fase 1 rond leren leren worden gewerkt.
- Leerkrachten en zorgteam zijn samen verantwoordelijk voor het vastleggen en opvolgen van alle REDICODI-maatregelen (vb. Voorleessoftware, study-budy, koptelefoon, maaltafelkaarten, groepswerking, gedifferentieerd huiswerk, compacten, ...)

-

Domein 3: Psychisch en sociaal functioneren

“Het begeleidingsdomein psychisch en sociaal functioneren heeft tot doel het welbevinden van de leerling te bewaken, te beschermen en te bevorderen waardoor de leerling op een spontane en vitale manier tot leren kan komen en zich kan ontwikkelen tot een veerkrachtige volwassene”

In Zill! vinden we dit onder andere in:

-SErv5: Oplossingsgericht omgaan met conflictsituaties, in respect voor zichzelf en de ander.

Op onze school werken wij hier onder meer aan door:

Fase 0 van het zorgcontinuüm

- Conflicten bespreken (SErv5)
- Klasoverschrijdende activiteiten (SErv3)
- Groepswerken (SErv3)
- Coöperatieve werkvormen (SErv3)
- Rollenspel in de poppenhoek (SErv2)
- Praten over gevoelens: occasioneel, BC vriendschap, carnaval, ... (SEgb1)
- Kleuters leren omgaan met winnen en verliezen: gezelschapsspelen, thema sport en spel, ... (SEgb3)
- De dag door aandacht voor welbevinden leerlingen (SEgb1)
- Speelplaatswerking: hinkelspel, banken. (SErv5)
- Verschillende sociale rollen opnemen (vb. per eiland) (SErv4)
- Actief werken rond gevoelens binnen Wero en Godsdienst (SEgb1)
- Kindcontacten (SEgb1)
- Leren delen (RKgk1)
- Buddy-werking (SErv4)
- Voorbereiden overgang naar nieuwe klas (i.h. bijzonder K3/L1) (SEgb1)
- Schoolfeest (IKid3, OWsa1)
- Gouden weken (SErv1)
- Activiteiten ter bevordering van de klas- en schoolfeer: ontbijt, koken, spelletjesmiddag, ... (IKid3, OWsa1)
- Stellingspel (Zill)
- Gezamenlijke gebedsmomenten (RKve3)
- Sneeuwklassen (IKid3, OWsa1)

- Vriendschapsweek (SErv5)
- Na GW: pnt. verdelen over de leerlingen (Zill)
- Opstart schooljaar (IKid3, OWsa1)
- Sociogram

Fase 1, 2 en 3 van het zorgcontinuüm

- No-Blame aanpak pesten (SErv5)
- Aanwezigheid van een psychologe op onze school
- Beschikbaarheid van een extra ruimte waar kinderen die daar nood aan hebben tot rust kunnen komen tijdens de middagspeeltijd
- Overleg tussen zorg en externe toezichthouders
- Dit onderwerp ook actief meenemen in de overdracht

Domein 4: Preventieve gezondheidszorg

“Het begeleidingsdomein preventieve gezondheidszorg heeft tot doel de gezondheid, groei en ontwikkeling van leerlingen te bevorderen en te beschermen, het groei- en ontwikkelingsproces op te volgen en tijdig risicofactoren, signalen, symptomen van gezondheids- en ontwikkelingsproblemen te detecteren”

In Zill! vinden we dit onder andere in:

-IVgv3: Bereid zijn steun te vragen en/of te geven om de eigen gezondheid en veiligheid, en die van anderen te bewaken.

Op onze school werken wij hier onder meer aan door:

Fase 0 van het zorgcontinuüm

- Bewegingstussendoortjes (IVgv1)
- Bodymap (IVgv1)
- Turnen en zwemmen (IVgv1)
- Water drinken: waterflessen in de klas + drinkfonteinen op de speelplaats (IVgv1)
- Fruithap in de voormiddag (IVgv1)
- Yoga (IVgv1)
- Handen wassen (IVgv1)
- Spelen in de tuin (IVgv1)
- BC voeding (IVgv1)
- Gezond ontbijt (IVgv1)
- Leren met beweging (IVgv1)
- WO thema's: ziek zijn, giftige producten, EHBO, gezonde voeding, op weg naar volwassenheid (IVgv2)
- Kriebelteam (IVgv1)

Fase 1, 2 en 3 van het zorgcontinuüm

-Er wordt ook zorg gegeven rond motorische ontwikkeling.